

มคอ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

0406331 การแปรรูปผลผลิตเกษตร หน่วยกิต 3(2-3-4) ชั้นปีที่ 3

Agricultural Product Processing

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยทักษิณ

ชื่อหน่วยงาน : คณะเทคโนโลยีและการพัฒนาชุมชน

ชื่อหลักสูตร : วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตรและการพัฒนาชุมชน
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

1. อ.ดร. ศักดิ์อนันต์ แซ่ลิ้ม	อาจารย์ผู้สอน และผู้รับผิดชอบรายวิชา
2. รศ.ดร.สรพรพิสิทธิ์ กล่อมเกล้า	อาจารย์ผู้สอน
3. ผศ.ดร.ธิดารัตน์ จุทอง	อาจารย์ผู้สอน
4. ผศ.ดร.พณัฐ กิตติพัฒน์บวร	อาจารย์ผู้สอน
5. ผศ.ดร.พรพิมล มะยะเฉียว	อาจารย์ผู้สอน
6. ผศ.ดร.อมรรัตน์ ถนนแก้ว	อาจารย์ผู้สอน
8. นายยุทธนา เอียดน้อย	นักวิทยาศาสตร์

ห้องเรียนและเวลาเรียน : บรรยาย อ. คาบ 8 - 9 เวลา 15.10 - 17.10 ห้อง TCD 211
: ปฏิบัติการ พญ. คาบ 7 - 9 เวลา 14.00 - 17.10 ห้อง TCD 211

ตารางสอบ : ปลายภาค

หัวข้อและจำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

: บรรยาย	30 ชั่วโมง/ภาคการศึกษา
: การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	45 ชั่วโมง/ภาคการศึกษา
: การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	60 ชั่วโมง/ภาคการศึกษา

จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล

- : 1 ชั่วโมง/สัปดาห์
: ช่องทางการติดต่ออาจารย์ผู้สอน

1. อ.ดร. ศักดิ์อนันต์ แซ่ลิ้ม	เบอร์โทร 089-1987465
3. ผศ.ดร.ธิดารัตน์ จุทอง	เบอร์โทร 094-5875333

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

บูรพาวิชา : -

คำอธิบายรายวิชา : ความสำคัญของการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร วิธีการในการแปรรูปอาหาร การควบคุมความชื้น การใช้ความร้อน การใช้ความเย็น การหมักดอง การใช้สารเคมีเกลือ และน้ำตาล การใช้วัตถุเจือปนในอาหาร การแปรรูปผสมผสาน นวัตกรรมการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร การบรรจุภัณฑ์ การฝึกปฏิบัติด้านการแปรรูปผลิตผลเกษตร

2. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

- 2.1 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอธิบายความสำคัญของการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร
- 2.2 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอธิบายหลักการและวิธีการที่ใช้การแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรได้
- 2.3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอธิบายชนิดและประเภทของบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ในผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตรได้
- 2.4 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถยกตัวอย่างนวัตกรรมที่ใช้ในการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร
- 2.5 เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร

3. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

พัฒนารายวิชาเพื่อใช้เป็นวิชาพื้นฐานเฉพาะด้านการเกษตร เกี่ยวกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาหาร โดยมีเนื้อหารายวิชาที่เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับหลักการและวิธีการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร และบรรจุภัณฑ์อาหาร และรวมถึงนวัตกรรมที่ใช้ในการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรในปัจจุบันได้ และผู้เรียนต้องมีทักษะในการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของรายวิชา

หมวดที่ 3 การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล	น้ำหนักคะแนน(%)
PLO1 มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ (U) TQF1: ด้านคุณธรรม จริยธรรม (●) 1.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ			
CLO1 สามารถรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม	อธิบาย/ ตัวอย่าง	การเข้าเรียน	5
		ชิ้นงาน	5
PLO2 อธิบายศาสตร์เทคโนโลยีทางด้านเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร (U) TQF2: ด้านความรู้ (●) 2.1 อธิบายศาสตร์ เทคโนโลยี ทางด้านเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร			
CLO2 สามารถบอกอธิบายความสำคัญของการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	- บรรยาย/ อภิปราย - Power point	ชิ้นงาน	10
CLO3 สามารถบอก ระบุ หรือ อธิบายเกี่ยวกับหลักการ กระบวนการ กรรมวิธีและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ใช้ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	- บรรยาย/ อภิปราย - Power point	สอบย่อย	10
		สอบปลายภาค	10
		ปฏิบัติการ	20
CLO4 สามารถบอก ระบุ หรือ บรรจุกฎเกณฑ์ ประเภทของ บรรจุกฎเกณฑ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	- บรรยาย/ อภิปราย - Power point	ชิ้นงาน	10
		สอบปลายภาค	10
		ปฏิบัติการ	20

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน ภาคบรรยาย

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน	วิธีการ ประเมิน	ผู้สอน
		ชั่วโมง บรรยาย		
1-4 (27 มิ.ย.66, 4,11,18 ก.ค. 66)	ชี้แจงรายละเอียดวิชา บทที่ 1 ความสำคัญของการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ทางการเกษตร ความหมายและความสำคัญการแปรรูปผลิตฯ -การพัฒนาและการสร้างมูลค่าเพิ่มฯ -ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างมูลค่าเพิ่มฯ -ระบบสนับสนุน/หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง	8	ชั้นงาน	อ.ดร. ศักดิ์อนันต์ แซ่ลิ้ม
5 (25 ก.ค. 66)	บทที่ 2 การแปรรูปอาหารด้วยวิธีการ ควบคุมความชื้น -หลักการและวิธีการทำแห้ง -อาหารกึ่งแห้ง	2	ชั้นงาน	ผศ.ดร.ธิดารัตน์ จุทอง
6 (1 ส.ค. 66)	บทที่ 3 การให้ความร้อน -การพาสเจอร์ไรส์ -การสเตอริไรส์	2	ชั้นงาน	รศ.ดร.พนัญฐ์ กิตติพัฒน์บวร
7 (8 ส.ค. 66)	บทที่ 4 การใช้ความเย็น -การแช่เย็น -การแช่แข็ง	2	ชั้นงาน	ผศ.ดร.พรพิมล มะยะเฉียว
8 (15 ส.ค. 66)	บทที่ 5 การหมักดอง -ประเภทอาหารหมักดอง -กระบวนการหมักดองโดยจุลินทรีย์ในธรรมชาติ	2	ชั้นงาน	ผศ.ดร.ธิดารัตน์ จุทอง
9 (22 ส.ค. 66)	บทที่ 6 การใช้สารเคมี เกลือและน้ำตาล ใน การแปรรูปอาหาร - การใช้สารเคมีในการแปรรูปอาหาร - การใช้เกลือและน้ำตาลในการ แปรรูปอาหาร - ผลิตภัณฑ์และอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ แปรรูปที่ใช้เกลือและน้ำตาล	2	ชั้นงาน	รศ.ดร.สรพรพิสิทธิ์ กล่อม เกล้า

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	วิธีการ ประเมิน	ผู้สอน
		บรรยาย		
10 (29 ส.ค. 66)	บทที่ 7 การใช้วัตถุเจือปนในอาหาร -ประเภทของสารเจือปนในอาหาร -วัตถุประสงค์และประโยชน์ในการใช้สารเจือปนในอาหาร -ปริมาณการใช้และความปลอดภัยในการใช้สารเจือปนในอาหาร	2	ชั้นงาน,สอบ ย่อย,สอบ ปลายภาค	รศ.ดร.สรรพลสิทธิ์ กล่อม เกล้า
11 (5 ก.ย. 66)	บทที่ 8 นวัตกรรมเทคโนโลยีการแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตร -การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและไม่ใช้ความร้อน เช่น การใช้ความดันสูง อัลตราซาวด์ และ pulsed electric field	2	ชั้นงาน,สอบ ย่อย,สอบ ปลายภาค	รศ.ดร.พันธุ์ ฤ กิตติพัฒน์บวร
12-13 (12,19 ก.ย. 66)	บทที่ 9 เทคโนโลยีการบรรจุและบรรจุภัณฑ์ -กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ -ความสำคัญของบรรจุภัณฑ์ -หน้าที่และประโยชน์ของบรรจุภัณฑ์อาหาร -หลักการออกแบบบรรจุภัณฑ์	4	ชั้นงาน,สอบ ย่อย,สอบ ปลายภาค	ผศ.ดร.อมรรัตน์ ถนนแก้ว
14-15 (26 ก.ย. 66, 3 ต.ค. 66)	นำเสนองานหน้าชั้นเรียน	4	ชั้นงาน	อ.ดร. ศักดิ์อนันต์ แซ่ลิ้ม

2. แผนการสอน ภาคปฏิบัติการ

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	วิธีการ ประเมิน	ผู้สอน
		ปฏิบัติ		
1 (29 มิ.ย. 66)	บทนำ ซึ่งแจ้งรายละเอียดวิชาเกี่ยวกับการลงพื้นที่ชุมชนหรือหาข้อมูลเกี่ยวกับการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และการปฏิบัติการผลผลิตทางการเกษตร	3	ปฏิบัติการ	อ.ดร. ศักดิ์อนันต์ แซ่ลิ้ม
2-3	บทปฏิบัติการที่ 1 รวบรวมข้อมูลการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรในท้องถิ่น	6	ปฏิบัติการ	อ.ดร. ศักดิ์อนันต์ แซ่ลิ้ม

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	วิธีการ ประเมิน	ผู้สอน
		ปฏิบัติ		
(6,13 ก.ค. 66)				
4 (20 ก.ค. 66)	บทปฏิบัติการที่ 2 แนะนำห้องปฏิบัติการ เครื่องมือและอุปกรณ์	3	ปฏิบัติการ	ผศ.ดร.ธิดารัตน์ จุทอง
5 (27 ก.ค. 66)	บทปฏิบัติการที่ 3 : การทำแห้งด้วยเครื่อง อบแห้งแบบลมร้อน (ทำแห้ง/น้ำผลไม้ผง)	3	ปฏิบัติการ	ผศ.ดร.ธิดารัตน์ จุทอง
6 (3 ส.ค. 66)	บทปฏิบัติการที่ 4 : การผลิตน้ำผลไม้พาส เจอร์ไรซ์	3	ปฏิบัติการ	รศ.ดร.พนัญฐ์ กิตติพัฒน์บวร
7 (10 ส.ค. 66)	บทปฏิบัติการที่ 5 : กระบวนการผลิตอาหาร แช่แข็ง/แช่เย็น	3	ปฏิบัติการ	ผศ.ดร.พรพิมล มະຍະເລີຍ
8 (17 ส.ค. 66)	บทปฏิบัติการที่ 6 : กระบวนการผลิตอาหาร หมักดอง	3	ปฏิบัติการ	ผศ.ดร.ธิดารัตน์ จุทอง
9 (24 ส.ค. 66)	บทปฏิบัติการที่ 7 : การแปรรูปอาหารด้วย การแช่แข็ง	3	ปฏิบัติการ	ผศ.ดร.ธิดารัตน์ จุทอง
10 (31 ส.ค. 66)	บทปฏิบัติการที่ 8 : การแปรรูปอาหารด้วย การใช้น้ำตาล/การกวน	3	ปฏิบัติการ	รศ.ดร.สรรพสิทธิ์ กล่อม เกล้า
11 (7 ก.ย. 66)	บทปฏิบัติการที่ 9 : การแปรรูปผลิตภัณฑ์ อิมัลชัน (ลูกชิ้น หรือ ไส้กรอก หรือกุนเชียง)	3	ปฏิบัติการ	รศ.ดร.พนัญฐ์ กิตติพัฒน์บวร
12 (14 ก.ย. 66)	บทปฏิบัติการที่ 10 : การแปรรูปอาหารโดย ใช้ไมโครเวฟ	3	ปฏิบัติการ	ผศ.ดร.อมรรัตน์ ถนอมแก้ว
13 (21 ก.ย. 66)	บทปฏิบัติการที่ 11 : การผลิตผลิตภัณฑ์เอน แคปซูลแข็ง	3	ปฏิบัติการ	ผศ.ดร.อมรรัตน์ ถนอมแก้ว
14-15 (28 ก.ย. 66, 5 ก.ย. 66)	สรุป นำเสนอหน้าชั้น	6	ชิ้นงาน	อ.ดร. ศักดิ์อนันต์ แซ่ลิ้ม

2. การให้ระดับชั้นและการตัดเกรด

ตัดเกรดแบบอิงเกณฑ์ ดังนี้ $A \geq 80$, $B+ \geq 75$, $B \geq 70$, $C+ \geq 65$, $C \geq 60$, $D+ \geq 55$, $D \geq 50$ $F \leq 49.99$

3. แนวทางการอุทธรณ์ของนักศึกษา/ผู้เรียน Appeal Procedure

3.1 นิสิตสามารถร้องเรียนผ่านผู้ประสานงานรายวิชา หรือคณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้โดยตรง

3.2 นิสิตสามารถร้องเรียนโดยอาจารย์ผู้สอนไม่รับทราบได้ทางเว็บไซต์คณะเทคโนโลยีและการพัฒนา

ชุมชน

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeGQQz0A7u_X04oj_uSrsd0Mgb3gC-9XUHnMsxS9Hol9xPB0Q/viewform

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2556. คู่มือปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

คณาจารย์ภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร. 2539. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 504 หน้า

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

ประสงค์ ประณีตพลกรัง และ ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2547). การบริหารการผลิตและการปฏิบัติการ .กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.